

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра періодичної преси

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Віталій КОРНЄЄВ
08 _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ З ЖУРНАЛІСТИКИ
для студентів**

галузь знань 06 журналістика
спеціальність 061 журналістика
освітній рівень магістр
освітня програма журналістика та медіакомунікації
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна форма
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 3
Кількість кредитів ЄКТС 8
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Анна МАДЕЙ, асистент
кафедри періодичної преси

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробник: *Мадей Анна Сергіївна*, кандидат наук з соціальних комунікацій,
асистент кафедри періодичної преси

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри періодичної преси

 (Тетяна ПРИСТУПЕНКО)

Протокол № 12 від «30» серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту
журналістики

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії (Анастасія ВОЛОБУСВА)

1. Мета дисципліни — ознайомити студентів із специфікою професійної журналістської практики у поєднанні з останніми досягненнями теорії; сформуванню здатність виконувати складні спеціалізовані завдання, а також забезпечити готовність студентів до здійснення інноваційної фахової діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

- знати базові положення з теорії журналістики та основи медіаграмотності;
- вміти орієнтуватися в організації редакційної роботи, працювати в команді;
- володіти критичним мисленням та навичками збирання, зберігання, обробки і поширення інформації.

3. Анотація навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Практикум із журналістики» є складовою (вибірковим блоком) освітньо-професійної програми «Журналістика та медіакомунікації» з підготовки фахівців освітнього ступеню «магістр» галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика».

Викладається протягом III семестру 2 курсу магістрів в **обсязі – 180 год. (6 кредитів ECTS)**, зокрема: семінарські заняття – 72 год. та самостійна робота – 108 год. У курсі передбачено 2 змістових модулі та 2 модульні контрольні роботи. Завершується дисципліна – **іспитом**.

Перший модуль передбачає вивчення сучасних тенденцій та перспектив розвитку медійної сфери в Україні. В рамках *другого модулю* студенти готують медіатексти в різних жанрах та форматах.

4. Завдання (навчальні цілі).

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 3. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ФК 10. Здатність створювати медіапродукти різних жанрів і форм з урахуванням формату медіа та потреб ринку, аудиторії.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології)	Методи оцінювання та пороговий критерій	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
---	---	--	---

Код	Результат навчання	викладання і навчання	оцінювання (за необхідності)	
1.1	Знати про специфіку комунікації, цифрову безпеку, фактчекінг, ціннісні орієнтири журналістів в умовах війни.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді на семінарських заняттях, модульна КР, тест на іспиті	5
1.2	Розуміти правові засади діяльності журналістів. Зокрема, знати вимоги до змісту інформації згідно із законом «Про медіа».	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді на семінарських заняттях, модульна КР, тест на іспиті	5
1.3.	Мати уявлення про особливості підготовки якісних медіатекстів у різних жанрах та форматах враховуючи сучасні тенденції медіаринку.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді на семінарських заняттях, модульна КР, тест на іспиті	5
1.4.	Володіти знаннями щодо новітніх підходів з подачі контенту крос-медіа.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді на семінарських заняттях, модульна КР, тест на іспиті	5
2.1	Вміти користуватися новітнім інструментарієм під час верифікації даних та боротьби з фейками.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів, модульна КР, тестування на іспиті	10
2.2	Вміти застосовувати знання з цифрової безпеки журналістів.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів, модульна КР, тестування на іспиті	10
2.3	Вміти діяти в правовому полі, зокрема в контексті вимог до змісту інформації згідно із законом «Про медіа», а також у ситуаціях перешкодження законній професійній діяльності журналістів.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів,	10

			модульна КР, тестування на іспиті	
2.4	Вміти готувати якісні медіатексти в різних жанрах та форматах (журналістика рішень, інвестигативна та нон-фікшн журналістика, інтерв'ю, авторська колонка, лонгрід).	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів, модульна КР, тестування на іспиті	20
3	Передбачати та критично оцінювати наслідки своєї професійної діяльності в контексті журналістських обов'язків. Вміти комунікувати із галузевими експертами на актуальні теми й проблеми. Аргументовано відстоювати свою точку зору.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів, модульна КР, тестування на іспиті	10
4	Критично опрацьовувати поставленні завдання та цілі, могли самостійно створювати якісні медіатексти в різних жанрах та форматах. Відповідальність за дотримання професійних стандартів та законодавства.	Семінарські заняття, самостійна робота	Відповіді (письмові завдання) на семінарських заняттях, підготовка медіатекстів, модульна КР, тестування на іспиті	20
	Разом:			100

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4
ПРН 1. Аналізувати та узагальнювати результати досліджень і робити висновки, збирати, перевіряти, аналізувати та інтерпретувати дані.	+	+			+	+	+			
ПРН 4. Використовувати іноземні мови у популяризації своєї дослідницької або інноваційної роботи.	+	+			+	+	+			

ПРН 5. Розробляти «дорожню карту» розв'язання виявленої проблеми.	+	+			+	+	+		+	+
ПРН 8. Показувати проблемні питання у діяльності сучасних медіаорганізацій.	+	+			+	+	+			+
ПРН 16. Писати звіт про роботу медійного колективу з викладенням пропозицій щодо поліпшення професійної діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18. Створювати інформаційні продукти та проекти для використання у різних сферах медіагалузі.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.4), що складає 20% від загальної оцінки, та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1–2.4); (комунікація 3); (автономність та відповідальність 4), що складає 80% загальної оцінки.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з двох модулів та виконання модульних контрольних робіт.

Викладачі, що викладають дисципліну «Практикум з журналістики», можуть вносити індивідуальні зміни до своїх програм, враховуючи особливості роботи тієї чи іншої навчальної групи в умовах дистанційного навчання. Оцінювання проходить за двома модулями: ЗМ-1, ЗМ-2. При простому підрахунку маємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Оцінювання за модулями.

ЗМ-1, ЗМ-2. Теоретичні знання студентів РН 1.1, 1.2, 1.3 та 1.4 оцінюються за відповідями (усними та письмові роботи у вигляді запитань-відповідей) на семінарських заняттях. Одна відповідь може бути оцінена в розмірі 0-2 бали, доповнення чи участь в обговоренні – в розмірі 0-0,5 бала.

Практичні навички, здобуті студентами в рамках курсу (РН 2.1-2.4, 3 та 4) оцінюються на семінарських заняттях як сума балів за підготовку власних медіатекстів та виконання письмових завдань у вигляді запитань-відповідей (в межах від 1 до 5 балів).

Також передбачено дві модульні контрольні роботи (по одній в кожному модулі) щодо репрезентації отриманих знань (всього 14 балів; кожна по 7 балів відповідно).

Таким чином, протягом семестру студент може набрати максимум 60 балів (по 30 балів за кожен модуль) та мінімум 36 балів (по 18 за кожен модуль).

Рекомендований мінімум – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 20 балів.

- підсумкове оцінювання (у формі екзамену):

В умовах дистанційного навчання іспит проводиться у вигляді тесту – через платформи Google Classroom та Google Meet.

На виконання тесту студентам дається 30 хв.

Тест складається з 20 питань, кожне з яких оцінюється по 2 бали.

Максимальна кількість балів за іспит: 40, порогова – 24.

- умови допуску до підсумкового іспиту:

Для допуску до іспиту студенту необхідно набрати не менше критично-розрахункового мінімуму – 20 балів. Рекомендований мінімум – 36 балів за семестр, із них: ЗМ1 — 18 балів, ЗМ-2 — 18.

- самостійна робота:

Підготовка власних медіатекстів.

Якщо студент не отримав критично-розрахункову кількість балів – 20, він має скласти колоквиум (чи іншу форму відпрацювання семестрового оцінювання – на вибір викладача), аби відпрацювати дисципліну та бути допущеним до складання іспиту.

7.2 Організація оцінювання:

Назва роботи	Опис роботи	Термін виконання завдання
Теоретична частина (РН 1.1.-1.4.)	Проведення семінарських занять, усні відповіді на запитання, участь в дискусіях на семінарах, письмові роботи у формі запитань-відповідей.	Вересень-грудень
Робота над закріпленням знань стосовно сучасних тенденцій та перспектив розвитку медійної сфери в Україні (РН 2.1.-2.4., 3.1., 4.1.)	Виконання самостійної роботи та завдань під час семінарських занять, усні дискусії на семінарах щодо: специфіки комунікації, цифрової безпеки, фактчекінгу, ціннісних орієнтирів журналістів в умовах війни; вимог до змісту інформації згідно із законом «Про медіа»; новітніх підходів щодо подачі контенту крос-медіа.	Вересень-жовтень

Відпрацювання вмінь щодо підготовки медіатекстів різних жанрів та форматів (РН 2.1.-2.4., 3.1., 4.1.)	Робота над створенням власних медіатекстів у різних жанрах та форматах (журналістика рішень, інвестигативна та нон-фікшн журналістика, інтерв'ю, авторська колонка, лонгрід) – під час семінарських занять та самостійної роботи.	Листопад-грудень
Іспит: Тест (контрольне семестрове опитування).	Письмові відповіді на тест (контрольне семестрове опитування).	Грудень

Усі семестрові роботи має бути подано у Google Classroom відповідно до встановленої дати. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення заняття.

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план семінарських занять.

№ Теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції та перспективи розвитку медійної сфери в Україні				
1.	Комунікації в умовах війни	0	4	8
2.	Цифрова безпека журналістів під час війни	0	6	8
3.	Вимоги до змісту інформації згідно із законом «Про медіа»	0	4	8
4.	Фактчекінг. Фейк як інструмент побудови нарративу. Способи боротьби з фейками.	0	6	10
5.	Новітні підходи щодо подачі контенту крос-медіа	0	4	8
6.	Ціннісні орієнтири української журналістики	0	4	6

Змістовий модуль 2. Підготовка медіатекстів різних жанрів та форматів				
7.	Журналістика рішень: особливості моделі, підходи та інструментарій	0	8	10
8.	Інвестигативна журналістика. Специфіка журналістського розслідування: основи жанру і методу.	0	10	10
9.	Нон-фікшн журналістика. Художній репортаж в українському медіапросторі.	0	8	10
10.	Правові аспекти інтерв'ю	0	6	10
11.	Авторська колонка: проблеми жанрової ідентифікації	0	6	10
12.	Лонгрід: види, жанрова структура, особливості моделювання	0	6	10
Всього:		0	72	108

Загальний обсяг у семестрі — 180 год., у тому числі:

Семінарські заняття — 72 год.

Самостійна робота — 108 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вартанов Г. І. Засоби масової інформації : Короткий словник термінів і понять. Київ : Грамота, 2005. 64 с.

2. Василенко К. М. Політична інтернет-журналістика в Україні: еволюція та перспективи розвитку // Політологічний вісник: зб наук. праць. Київ : "ІНТАС", 2011. Вип. 54. С. 282–292.

3. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ "Софія-А", 2016. 184 с.

4. Журналістика рішень по-українськи / конспект лекції Анастасії Руденко, головної редакторки медіа рішень "Рубрика", 2021. URL: <https://medialab.online/news/zhurnalistyka-rishen-po-ukrainsky/>.

5. Журналістський фах : газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2012. 352 с.

6. Глушко О. К. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. 3-тє вид. Київ : Арістей, 2008. 144 с.

7. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості. Львів : ПАІС, 2000. 180 с.

Додаткова:

8. Іванова О., Мойсєєва О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи

демократії / під ред. О. Іванової. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с. URL: <http://www.ualocal.media> (дата звернення: 15.02.2022).

9. Каптон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс: Професійний poradник / пер. з англ. А. Іщенко. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія». 2005. 125 с.

10. Коль А. Робота з мас-медіа: Експрес-курс. Київ : АУП. Фонд Конрада Аденауера, 2000.

11. Косюк О. М. Особливості дослідження нон-фікшн у сучасному інформаційному просторі. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк: Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Сер.: Філологія. Журналістика. Т. 32 (71). № 4. Ч. 3, 2021. С. 199-204.

12. Мадей А. С. Роль історико-культурного контенту українських ЗМІ у формуванні національної свідомості (на прикладі інформаційно-аналітичного тижневика «Дзеркало тижня. Україна»). The European development trends in journalism, PR, media and communication : International scientific and practical conference (Wloclawek, Poland, 27–28 November 2020). Wloclawek : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 102–105.

13. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд [Електронний ресурс] / [Валерій Іванов, Оксана Волошенюк, Леся Кульчинська та ін.]. 2-ге вид., стер. Київ : АУП, ЦВП, 2012. 58 с. URL: <https://www.aup.com.ua/upload/ogliad.pdf>.

14. Приступенко Т. О. Євдокименко І. М. Розвиток соціально-комунікаційної культури суспільства в контексті діяльності медіа // Актуальні проблеми соціальних комунікацій у ХХІ столітті: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 17 грудня 2021 р.). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем"янчука. Рівне: Видавничий дім "Гельветика", 2021. С. 35-39.

15. Приступенко Т. О. Право на інформацію в контексті європейських демократичних цінностей: український досвід // Поліграфія і видавнича справа. 2020 р. № 2 (80). С. 112-123.

16. Радчик Р. В. Журналістський фах: інформаційні жанри : нав. посіб. Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2015. 272 с.

17. Рендал Д. Універсальний журналіст. URL: <http://media.onua.edu.ua/2014-02-11-23-28-21/rekomenduemo/navchalna-literatura/354-universalnij-zhurnalist-devid-rendal/>.

18. Репортаж & крапка. [Електронний ресурс] // Reporters. 2020. URL: <http://posibnyk.reporters.media/>.

19. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. Київ : Комісія з журналістської етики, 2021. 93 с.

20. Bessarab, A., PENCHUK, I., MYKYTIV, H., TREGUB, A., MADEI, A., & KOZACHOK, O. (2022). The Role of Journalism Teachers in the Media Literacy Development. Journal of Higher Education Theory and Practice, 22(9). <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i9.5377>

21. Madei A. Transformation of historical and cultural concepts in the information media space of Ukraine. East European Scientific Journal. 2020. № 12 (64). P. 7–9.

22. Prystupenko T. Yevdokymenko I. Transformation of periodical media: scientific discourse, vectors of development, methodology // International scientific conference "The interaction of journalism, advertising and PR in the modern media space": conference proceedings, October 12-13, 2022. Czestochowa, Republic of Poland: "Baltija Publishing", 2022. P.113-119.